

Андрес Андрій Степанович – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, Національний університет “Львівська політехніка” (Львів, Україна)

e-mail: andres-a@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-1472-9009>

Andres Andrii Stepanovych – Candidate of Science (Physical Education and Sport), Associate Professor (Ph. D.), Lviv State University of Physical Culture (Lviv, Ukraina)

УДК 796.332+ 796.012.1
doi: 10.15330/fcult.33.96-102

**Ганна Тітова, Володимир Бобошко,
Сергій Можин**

СПОРТИВНИЙ ВІДБІР НА ПОЧАТКОВИХ ЕТАПАХ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ

Конституція людини, що проявляється, зокрема, в особливостях статури, залежить як від спадкових чинників, так і від чинників зовнішнього середовища: соціальних умов, живлення, перенесених хвороб, умов праці, занять фізичними вправами і спортом.

Характерною особливістю сучасного спорту є науково обґрунтований пошук талановитих дітей і молодих людей, яким до снаги великі тренувальні та змагальні навантаження і найвищі темпи спортивного вдосконалення. При максимальній інтенсифікації навантажень, відчайдушній боротьбі рівних за силами суперників, сильних емоційних переживаннях, напруженій діяльності всіх систем організму тільки кращі з найкращих можуть досягнути вагомих результатів у спорті.

Природний відбір не дозволяє вирішити проблему підготовки кваліфікованого резерву, оскільки, згідно статистичних даних, відомо, що в ДЮСШ, СДЮШОР, УФК, УОР, спеціалізованих класах з футболу відбувається значне “відсіювання” дітей, які займаються футболом. Близько 70% юних футболістів припиняють заняття через невідповідність програм відбору і підготовки кваліфікованих виконавців.

Ключові слова: спортивний відбір, футбол, початковий етап тренування.

The constitution of man, manifested, in particular, in the peculiarities of physique, depends both on hereditary factors and on factors of the external environment: social conditions, nutrition, illnesses, conditions of work, physical activity and sports.

A characteristic feature of contemporary sports is the scientifically based search for talented children and young people who have great training and adventure loads and the highest pace of sport improvement. With the maximum intensification of loads, the desperate struggle of equal forces of rivals, strong emotional experiences, intense activity of all systems of the body, only the best of the best can achieve weighty results in sports.

Natural selection does not allow to solve the problem of qualified reserve preparation, since, according to statistical data, it is known that in specialized schools of football there is a significant “sifting” of children involved with football. About 70% of young footballers stop their classes due to inconsistencies in selection and training programs for skilled performers.

The method of sports selection at the stage of initial training is determined by the main task of the first selection meeting – helping the child to choose the right sport for further sport improvement. The correct solution to this problem shows not only the effectiveness of the work of children’s and youth sports schools, individual trainers or organizers of football, but also has a great social significance.

Already with the first assessment of the promise of children it is necessary to rely on the qualities and abilities that determine the success of a qualified sport. First of all, one must be guided by stable, very variables in the development of factors. These requirements correspond to the morphological features.

It is from measurements of total body size, in combination with a visual assessment of the appearance of the child to begin determining its promise.

It should be emphasized that the indicators of physical fitness for initial selection are inadequate, since they are more dependent on training effects. Indicators of mental and mental performance of children are poorly studied, however, it seems that these indicators can be very informative for trainers or specialists who conduct the primary sport selection in football.

Key words: sports selection, football, initial stage of training.

Постановка проблеми й аналіз результатів останніх досліджень. Під фізичним розвитком розуміють комплекс функціонально-морфологічних властивостей організму, який визначає фізичну дієздатність організму. Таким чином, в поняття “Фізичний розвиток” входять не лише морфологічні особливості будови і розмірів тіла, але і функціональні можливості організму.

Фізичний розвиток визначається ендогенними (внутрішніми), екзогенними (зовнішніми) і соціально-економічними чинниками. Оцінка його має велике практичне значення як для соціальної гігієни взагалі, так і для спортивної медицини. Вивчення індивідуального фізичного розвитку ведеться шляхом розрахунку різних морфологічних показників, таких, наприклад, як ріст, вагу тіла, коло грудей, питому вагу тіла, його жиру, м'язову і кісткову маси і так далі. При дослідженні дорослих людей ці морфологічні ознаки служать критеріями фізичних кондицій організму, а для дітей, окрім того, критеріями правильності їх росту і розвитку. Критеріями фізичного розвитку є і особливості статури.

Конституція людини, що проявляється, зокрема, в особливостях статури, залежить як від спадкових чинників, так і від чинників зовнішнього середовища: соціальних умов, живлення, перенесених хвороб, умов праці, занять фізичними вправами і спортом. Із зовнішніх, під впливом яких змінюється конституція, особливе значення мають фізичні вправи і систематичні заняття спортом, особливо в дитячому віці.

Великою мірою рівень фізичного розвитку визначається руховою активністю людини. Доведено, що, як правило, показники фізичного розвитку осіб, що займаються фізично вправами і спортом, набагато вище, ніж у тих, що не займаються. Існує двояка залежність між заняттями тим або іншим видом спорту, з одного боку, і фізичним розвитком і особливостями статури – з іншою. Особливості статури можуть сприяти досягненню успіху в певних видах спорту (наприклад, високий ріст – досягненню добрих результатів в стрибках у висоту), внаслідок чого відбувається відбір осіб із сприятливими для цього виду спорту особливостями фізичного розвитку і статури. В той же час тривалі заняття певним видом спорту викликають специфічні для цього виду спорту зміни у фізичному, розвитку і статурі спортсмена. Виходячи з цього, одним із завдань дослідження фізичного розвитку осіб, що займаються фізичними вправами і спортом, є відбір дітей, підлітків, юнаків, дівчат для занять різними видами спорту на базі так званих модельних морфологічних характеристик.

Мета дослідження – визначити роль показників фізичного розвитку юних футболістів у прогнозуванні фізичної підготовленості.

Методи й організація дослідження. Характерною особливістю сучасного спорту є науково обґрунтований пошук талановитих дітей і молодих людей, яким до снаги великі тренувальні та змагальні навантаження і найвищі темпи спортивного вдосконалення. При максимальній інтенсифікації навантажень, відчайдушній боротьбі рівних за силами суперників, сильних емоційних переживаннях, напруженій діяльності всіх систем організму тільки кращі з найкращих можуть досягнути вагомих результатів у спорті.

Природний відбір не дозволяє вирішити проблему підготовки кваліфікованого резерву, оскільки, згідно статистичних даних, відомо, що в ДЮСШ, СДЮШОР, УФК, УОР, спеціалізованих класах з футболу відбувається значне “відсіювання” дітей, які займаються футболом. Близько 70% юних футболістів припиняють заняття через невідповідність програм відбору і підготовки кваліфікованих виконавців.

Результати і дискусія. Недостатньо вдосконала система спортивного відбору юних футболістів обумовлена багатьма причинами, в тому числі, тим, що немає обґрунтованої інформації про значущість певних факторів для становлення майстерності

гравців, недостатньо вивчені надійність та інформативність методів відбору дітей для навчання і вдосконалення в футбольних секціях, групах, класах.

Проблема підготовки повноцінного футбольного резерву торкається широкої низки питань організаційного, методичного, наукового характеру. Вона пов'язана з проблемою управління багаторічною підготовкою юних футболістів.

Тому метою нашого дослідження було прогнозування можливостей досягнення високих результатів юними футболістами на основі визначення об'єктивних показників, серед яких рівень рухових навичок, їх різноманітність і комплексність; рівень техніко-тактичних умінь, інтелектуальні якості та психічна стійкість тощо.

Етапами спортивного відбору юних футболістів, на нашу думку, є:

1. Перший (початковий) етап (7–9 років) – етап первинного відбору.
2. Другий етап (10–12 років) – етап початкової спеціалізації або вторинного відбору.
3. Третій етап (13–16 років) – етап поглибленої спортивної спеціалізації.
4. Четвертий етап (16–18 років) – етап спортивного вдосконалення.

Одним з основних факторів, які визначають спортивні успіхи, є вік початку занять спортом

Проте в окремих випадках не можна відмовляти у прийомі в спортивну секцію і тим дітям, чий вік перевищує вказані межі.

Оптимальний вік початку занять футболом знаходиться у межах 5–10 років. Проте більшість спеціалістів футболу схиляються до думки, що найбільше шансів потрапити у великий футбол і вийти на “зірковий” рівень мають діти, які починають займатися “королем” спорту у 8–9-річному віці.

Вивчення віку початку і стажу занять футболом доступної інформації (архівні та історичні матеріали, ЗМІ, Інтернет) щодо переважної більшості гравців команд-учасниць Чемпіонатів світу з футболу 1990–2010 рр. дозволяє зробити висновок про те, що вік початку занять футболом – величина постійна: більше половини (59%) видатних футболістів, а саме такими спортсменами можна вважати учасників головного футбольного форуму кожного чотириріччя, розпочинали свій шлях у футболі з 7–8-річного віку.

Проте досвід багатьох країн, як з помірним континентальним кліматом, де діти можуть займатися під відкритим небом лише від 6 до 8 місяців (решту часу в річному циклі діти займаються в спеціально облаштованих залах, це – Шотландія, Данія, Норвегія), так і теплим тропічним та субтропічним кліматом, де заняття з дітьми проводяться протягом 12 місяців (Іспанія, Мексика), свідчить про можливість початку занять з елементами футболу з дітьми 3–4-річного віку. Зрозуміло, що заняття з дітьми такого віку мають свою специфіку та особливості. Це, перш за все, задіявання у заняттях батьків дітей, а також використання спеціально розроблених методик, на основі різноманітної рухової діяльності та розвитку рухових якостей дітей за допомогою простих рухових дій (ходьби, бігу в невисокому темпі, стрибків, підстрибувань, вправ з м'ячем руками і ногами, тощо). Такий підхід є, за думкою місцевих тренерів і методистів в перерахованих країнах, передумовою “прищеплення” любові до рухової діяльності з м'ячем та боротьбою за кожного потенційного юного футболіста.

В деяких дитячих спортивних школах намагаються залучити до занять спортом дітей з дитячих садків. З огляду на вирішення завдань масового оздоровлення дітей, їх гармонійного розвитку такий підхід є доцільним. Але ні в якому разі не можна надавати роботі з малолітніми дітьми суворой вузько спеціалізованої спортивної спрямованості, як це, на жаль, інколи роблять на практиці. Факти переконують у тому, що спроби організувати вузько спеціалізовану спортивну підготовку з 4–6-річними дітьми можуть бути шкідливими як для здоров'я, так і для їх подальшого спортивного вдосконалення.

Загалом, раннє прогнозування спортивних здібностей мало ймовірне. Особливості сучасного спортивного тренування ставлять дуже високі вимоги до організму спортсмена. Тому діти, які рано почали займатися спортом, частіше припиняють заняття у віці 15–17 років, тобто до моменту досягнення оптимального віку, в якому демонструються найвищі спортивні результати.

Проведені соціологічні дослідження серед учнів початкових класів футбольних СДЮШОР і ДЮСШ продемонстрували, що основними мотивами початку занять футболом для юних спортсменів 7–10 років були (опитано понад 100 дітей):

1. Стати схожим на свого футбольного кумира (32%).
2. Зміцнити власний авторитет серед друзів і знайомих (17%).
3. Стати відомою людиною (14%).
4. Бажання батьків (12%).
5. Реалізувати важливу життєву мрію (10%).
6. Стати гравцем команди майстрів (5%).
7. Мати можливість взаємодіяти і боротися за перемогу разом з партнерами з футбольної команди (4,5%).
8. Стати сильним і спритним (4%).
9. Стати схожим на старших хлопців з рідного подвір'я, вулиці (1%).
10. Право на самостійне прийняття рішення – вибір футболу (0, 5%).

Як свідчать результати опитування, більшість (32%) дітей, які займаються футболом, обрали саме цей вид спорту, тому що хочуть бути схожими на свого кумира, тобто спортсмена якого вони бачили завдяки телебаченню, спостерігали за його грою на стадіоні, чули про нього від своїх батьків, друзів, знайомих, читали про нього у пресі, бачили його фотографії на рекламних плакатах тощо.

Методика спортивного відбору на етапі початкової підготовки визначається основним завданням першої сходини відбору – допомогти дитині правильно обрати вид спорту для подальшого спортивного вдосконалення. Правильне вирішення цього завдання свідчить не тільки про ефективність роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл, окремих тренерів чи організаторів футболу, але має і велике соціальне значення.

Вже з першою оцінкою перспективності дітей необхідно опиратись на ті якості та здібності, які обумовлюють успіх у кваліфікованому спорті. Перш за все, треба орієнтуватися на стабільні, мало змінні в ході розвитку фактори. Цим вимогам відповідають морфологічні ознаки.

Саме з вимірювань тотальних розмірів тіла у поєднанні з візуальною оцінкою зовнішнього вигляду дитини необхідно починати визначення її перспективності.

У тих видах спорту, до яких можна віднести і футбол, де вирішальну роль відіграють функціональні можливості аеробної системи енергозабезпечення, вже на етапі початкового відбору необхідно оцінювати такі показники, як максимальне поглинання кисню (МПК) і життєву ємність легенів (ЖЄЛ).

Аналізуючи показники розвитку дихальної системи у дітей і підлітків, необхідно зазначити, що тут особливо помітною є висока лабільність, як функціональна властивість молодого організму. Так, частота дихання швидко змінюється під впливом зовнішніх і внутрішніх впливів.

Важливим компонентом огляду дітей під час відбору для занять спортом є визначення їх біологічного віку. Відомо, що від темпів статевого розвитку залежить різниця у рівні розвитку дітей однакового паспортного віку. Досвід відбору дітей у дитячо-юнацькі спортивні школи свідчить, що дуже часто відбирають дітей з прискореним біологічним розвитком, які в подальшому інколи втрачають перевагу. Більших успіхів на подальших етапах спортивного вдосконалення домагаються діти з нормальним ходом

біологічного розвитку. В таких дітей у віці 16–17 років помічається різке зростання морфо-функціональних можливостей організму, тоді як в акселератів дані можливості стабілізуються або й знижуються.

Істотне значення на початкових етапах відбору має також врахування психічних показників схильності до змагальної діяльності. Основними серед них є прагнення отримувати високі оцінки за виконання завдань, рішучість і наполегливість в ігрових ситуаціях, сміливість у виконанні незнайомих завдань, бажання займатися спортом.

Результати спеціально проведених досліджень, а також узагальнення передового досвіду підготовки юних футболістів дозволяють припустити, що фізичні аспекти підготовленості гравців знаходять своє специфічне відображення, головним чином, у високій стартовій швидкості, швидкісно-силових можливостях, швидкісній витривалості, загальній і спеціальній спритності. Крім того, важливими в цьому аспекті є певні форми і характер взаємозалежностей даних фізичних якостей футболістів. Такі дані необхідні вже на початкових етапах спортивного відбору у футболі.

З цією метою варто проводити дослідження щодо визначення швидкості бігу на коротких і субкоротких дистанціях, часу одиночного руху та реагування на об'єкт, висоти вертикального вистрибування, а також визначити коефіцієнти диференціювання м'язових зусиль юних футболістів 7–9 років.

В процесі початкового відбору бажано застосовувати прості педагогічні тестування для оцінки рухових здібностей дітей. Причому перевагу треба віддавати тим тестам, які характеризують рухові здібності, зумовлені вродженими задатками, і особливо тим, які дозволяють оцінити швидкісні якості, координаційні здібності, витривалість при аеробній і анаеробній роботі. Наприклад, рівень координаційних здібностей можна визначити з огляду на якість виконання складних вправ у процесі їх вивчення. Оцінка ставиться в залежності від амплітуди рухів, дотримання структурного і ритмічного малюнку вправи, вміння швидко міняти темп рухів у відповідності із завданням.

Необхідно підкреслити, що показники фізичної працездатності для первинного відбору є малоприматними, оскільки вони більше залежать від тренувальних впливів. Показники розумової та психічної працездатності дітей вивчені досить слабо, проте, думається, саме ці показники можуть бути досить інформативними для тренерів чи спеціалістів, які проводять первинний спортивний відбір у футболі [2].

Майже зовсім неінформативними є неспецифічні для футболу тести, хоча їх досить часто використовують недостатньо кваліфіковані тренери. Наприклад, підтягування у висі, віджимання в упорі лежачи, станова і кистьова динамометрія. Оцінка результатів подібних тестів не може бути критерієм перспективності юного спортсмена-футболіста.

Для початкового відбору не є критерієм перспективності і спортивний результат. Багаторічні спостереження тренерів і спеціальні дослідження показали, що спортсмени навіть з найнижчими при початковому тестуванні результатами через рік цілеспрямованих, науково обґрунтованих і продуманих занять можуть стати найсильнішими.

Остаточне рішення щодо залучення дитини до занять футболом повинно ґрунтуватися на бажанні дитини та комплексній оцінці за всіма критеріями відбору, а не лише на підставі однієї або двох ознак [1].

Аналіз методичних джерел доводить, що для успішної реалізації багаторічної підготовки на кожному з етапів спортивного відбору необхідно враховувати цілий комплекс показників, серед яких:

1. Оптимальний вік (паспортний чи біологічний) досягнення найвищих результатів в обраному виді спорту.

2. Спрямованість тренувальних і змагальних впливів, а також методи і засоби підготовки та особливості відновлення юних спортсменів.

3. Рівень модельних характеристик фізичної, технічної, тактичної, психологічної та інших видів підготовленості, яких необхідно досягти юним спортсменам на певному етапі багаторічної підготовки.

4. Припустимі норми навантаження (обсяг, інтенсивність, величина адаптаційних змін, що досягаються за рахунок реалізованого навантаження) в залежності від індивідуальних характеристик стану основних функціональних систем юних спортсменів.

5. Контрольні нормативи, які використовуються з метою корекції спрямованості системи підготовки.

Висновки. Результати експериментальних досліджень та консультацій з тренерами дитячо-юнацьких команд України дозволили встановити у віковому розвитку пріоритети в становленні технічної майстерності юних футболістів:

з 7 до 8 років – ведення, жонгливання м'яча однією ногою, гра на двоє воріт за спрощеними правилами на майданчику розміром від 10 x 20 м до 12 x 24 м;

з 8 до 10 років – ведення й обведення, жонгливання м'яча ногами, гра на двоє воріт за спрощеними правилами на майданчику розміром від 10 x 20 м до 15 x 24 м;

з 10 до 11 років – ведення й обведення, короткі і середні передачі м'яча, жонгливання м'яча головою, гра на двоє воріт на майданчику розміром від 15 x 24 м до 20 x 40 м;

з 11 до 12 років – ведення й обведення, короткі і середні передачі м'яча, удари у площину воріт ногою з середньої відстані, жонгливання м'яча головою, гра на двоє воріт на майданчику розміром від 15 x 24 м до 20 x 40 м;

з 12 до 13 років – ведення й обведення, прострільні та навісні передачі, короткі і середні передачі м'яча, удари у площину воріт головою, гра на двоє воріт на майданчику розміром від 20 x 40 м до 45 x 60 м;

з 13 до 14 років – ведення й обведення, короткі і середні передачі м'яча, відбір м'яча, простріли, удари у площину воріт головою і ногою, гра на двоє воріт на майданчику розміром від 20 x 40 м до 45 x 60 м;

з 14 до 15 років – ведення й обведення, короткі і середні передачі, передачі “на хід”, “у крок”, перехоплення м'яча, гра на двоє воріт згідно Правил гри;

з 15 до 16 років – ведення й обведення, короткі, середні і довгі передачі, простріли, гра головою, удари у площину воріт головою і ногою, гра на двоє воріт згідно Правил гри.

Таким чином, незважаючи на те, що накопичено досить багато наукових результатів і великий практичний досвід, основні завдання спортивного відбору в футболі змістовно залишаються невирішеними. Для побудови оптимального управління системою спортивного відбору в футболі необхідно проаналізувати всі екстраполяційні залежності щодо можливості досягнення високих спортивних результатів. Важливим, згідно цього, є детальне вивчення змагальної діяльності. Крім того, навчально-тренувальний і змагальний процеси повинні оцінюватися за однаковими показниками та критеріями ефективності.

1. Максименко ИГ. Планирование и контроль тренировочного процесса в спортивных играх. Луганск: Знание, 2000. 276 с.
2. Севастьянов ЮВ, Подколзин ЮА, Максименко ИГ. Теоретико-методические основы системы подготовки спортсменов в легкой атлетике и спортивных играх. Луганск: Знание, 2002. 496 с.

References

1. Maksimenko IG. Planirovanie i kontrol trenirovochnogo protsessa v sportivnyih igrakh. Lugansk: Znanie, 2000. 276 s.

2. Sevastyanov YuV, Podkolzin YuA, Maksimenko IG. Teoretiko-metodicheskie osnovyi sistemyi podgotovki sportsmenov v legkoy atletike i sportivnyih igraih. Lugansk: Znanie, 2002. 496 s.

Цитування на цю статтю:

Тітова ГВ, Бобошко ВВ, Можин СВ. Спортивний відбір на початкових етапах підготовки юних футболістів. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2019 Берез 26; 32: 96-102

Відомості про автора:	Information about the author:
Тітова Ганна Віталіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (Одеса, Україна) e-mail: fv.fontan@gmail.com https://orcid.org/0000-0003-1309-5443	Titova Hanna Vitaliivna – Candidate of Science (Education), Associate Professor (Ph. D.), South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky (Odesa, Ukraina)
Бобошко Володимир Васильович – кандидат педагогічних наук, доцент, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (Одеса, Україна) https://orcid.org/0000-0002-9958-9497	Boboshko Volodymyr Vasylovych – Candidate of Science (Education), Associate Professor (Ph. D.), South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky (Odesa, Ukraina)
Можин Сергій Вікторович – магістр, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (Одеса, Україна) https://orcid.org/0000-0003-3047-850X	Mozhyn Serhii Viktorovych – master, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky (Odesa, Ukraina)

УДК 616.38-002-089.087:616-092.11
doi: 10.15330/fcult.33.102-107

Ярослав Філак, Фелікс Філак,
Тетьяна Цюпак

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ХВОРИХ ПІСЛЯ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ВИРАЗКОВОЇ ХВОРОБИ ШЛУНКА І ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ

Мета дослідження: вивчити та удосконалити комплексну програму реабілітації осіб після оперативного втручання у зв'язку з виразковою хворобою шлунка і 12-палої кишки в умовах санаторію. Дослідження проведено у 50 хворих. Функціональний стан шлунка вивчався інтрагастральною рН-метрією, стан підшлункової залози вивчався за допомогою методики фракційного дослідження амілази за Желтваєм (1969). Психологічне обстеження проводилось з використанням опитувальної анкети Г. Айзенка. Комплексна програма фізичної терапії включал: РГТ, дієта №5, внутрішній прийом мінеральної води Поляна Квасова, кінезіотерапію, сегментарно-рефлекторний масаж, синглетно-киснева терапія. Доведена ефективність використання комплексної санаторно-курортної терапії позитивно впливає на показники стану функціональних систем організму, підвищує ефективність відновного лікування, психоемоційний стан пацієнтів.

Ключові слова: фізична терапія, кінезіотерапія, сегментарно-рефлекторний масаж.

Aim: to study and improve the complex program of rehabilitation of persons after surgical intervention due to gastric and duodenal ulcer in the resort conditions. The study was conducted in 50 patients who underwent surgical intervention in connection with stomach and duodenum peptic ulcer age from 40 to 50 years old. The stomach functional state was studied by an intragastric pH-metry, the state of the pancreas was studied using the method of fractional amylase examination by Zhelvtay (1969). Psychological examination was carried out using the psychodiagnostic scale: a questionnaire for the determination of neuroticism H. Eysenck / variant of ERI /. All patients underwent a course of integrated spa therapy, which included: a gentle training regimen, an RHD, a diet number 5, an internal intake of mineral water Polyana Kvasova of temperature of 42⁰C 45 minutes before meals at 200 ml 3 times a day, special exercises of kinesiotherapy, segmental-reflex massage, singlet-oxygen therapy. At the examination of patients in terms of pH, there is a hypoacidic state of the stomach, gallbladder hypotony, decrease in the pancreas enzyme-excretory function, decrease in the extraversion-introversion scale, high marks in the neurotic scale. As a result of the rehabilitation measures along with improving of the health state, there was a decrease in the pH of the stomach's body and antrum,